

Mall Version:	Datum:
1.0	2016-10-04

Värderingsmall för internetbaserade behandlingsprogram

Värderingsmallen har tagits fram av SKL:s nationella kompetensgrupp för internetbaserat stöd och behandling. Värderingsmallen bygger på tre delar:

1. Ett frågeunderlag med beskrivning av programmet som besvaras av leverantören/utgivare.
2. En vetenskaplig granskning av artiklar som utvärderat valda program. Litteratursökning genomförs oberoende av leverantör med komplettering av förfrågan till leverantör om dokumenterade utvärderingar.
3. En granskning av en demo-version av programmet.

Efter att ifylld mall lämnats in utvärderas den av minst två personer. Svaret sammanfattas i ett utlåtande som beskriver övergripande bedömning av evidensgrad och rekommendation avseende områden och förutsättningar för tillämpning. Informationen kommer att vara tillgänglig på SKL's hemsida, nationella kompetensgruppen för internetbaserat stöd och behandling.

För eventuella frågor om mallen och hur den ska besvaras kan ni kontakta: Processledare Mats Bäckarslöf, tfn: 070-207 66 60, epost: mats.backarslof@dll.se.

1. Beskrivning av programmet

1.1. Allmänt

Programmets namn:	Paniksyndrombehandling Internetpsykiatri
Aktuellt versionsnummer:	1.0
Datum när programmet skapades:	2007
Datum när den aktuella versionen skapades:	2013
Utgivare:	Psykiatri Sydväst, SLSO
Kontaktperson – namn och mailadress:	Jennifer Söderdahl och Cecilia Svanborg Jennifer.soderdahl@sll.se
Informationsdatum, när mallen är ifylld:	2017-05-07

1.2. Målgrupp

Indikation (problem, diagnos):	Paniksyndrom, med eller utan agorafobi
Syfte (flerval):	☒ Behandling ☒ Återfallsprevention ☐ Prevention ☐ Utbildning ☐ Annat, specificera: .....
Åldersgrupp:	☐ Från 18 år

	☒ Annan åldersgrupp...från 16 år
Språk:	☐ Svenska ☐ Annat språk än svenska.....
Anpassning för funktionshinder (flerval):	☐ Synskadade ☐ Hörselskadade ☐ Annat, specificera: .....
Vilken hårdvara är behandlingsprogrammet optimerat för (kan/bör patient/klient använda)? (flerval):	☒ Dator med internet ☐ Mobil ☐ Läsplatta ☐ Hög internetkapacitet, mer än:..... Kommentar:.....

1.3. Kontext

Vilken population är programmet ursprungligen utvecklat för (flerval):	☐ Primärvård ☐ Psykiatri ☐ Somatisk vård (område)..... ☐ Allmän befolkning ☒ Annat, specificera: Har bedrivits inom psykiatrisk klinik men med bred rekrytering; primärvård, befolkning, psykiatri
Krav på behandlarkompetens:	☐ Nej ☒ Ja, specificera: Basutbildning i KBT
Finns det rekommendationer om specifik vårdprocess (bedömningsrutin, behandlingskontext, uppföljningsrutiner) för att programmet ska fungera?	☐ Nej ☒ Ja, specificera: Diagnostisering och lämplighetsbedömning för behandlingsformatet innan inklusion. Kontinuerliga patientskattningar under behandlingstiden för att kunna monitorera mående. Övervakningssystem och rutiner för riskhantering, t ex suicidrisk
Teknisk plattform under utvecklingen av senaste version:	P2 (Internetpsykiatri-PSV)
Tekniska plattformar som använts i drift för programmet:	P2
Användningsområdena hittills (flerval):	☒ Forskning ☒ Hälso- och sjukvård ☐ Annat, specificera:.....
Har programmet använts i vården?	☐ Nej ☒ Ja Specificera verksamhet/enhet: SLSO, Psykiatri Sydväst, Internetpsykiatri. Antal (cirka) patienter som använt programmet:1500 Datum för uppstart av verksamheten: 2008

1.4. Innehåll

Sammanfattande beskrivning av teoretisk modell (förändringsfokus, verksamma komponenter):	KBT, psykoedukation om panikångest, kognitiv bearbetning, interoceptiv exponering, exteroceptiv exponering Bygger på David Clarks modell för behandling av paniksyndrom
Finns det en publicerad förlaga i bok eller manual?	☒ Nej ☐ Ja, specificera .....
Är programmet anpassat efter ett normkritiskt perspektiv – är text, bilder, språk, eller annat utformat med hänsyn till variationer inom avsedd målgrupp?	☒ Nej ☐ Ja, specificera:.....
Är självrapporterade standardiserade frågeformulär/skattningsskalor för att följa patientens behandlingsprocess inlagda i programmet?	☐ Nej:..... ☒ Ja, specificera (med eventuell referens, ange om copyright): PDSS-SR, GSE (General Self-Efficacy Scale),- för dessa krävs ej licens . C-skalan, är en skala som mäter patientens upplevda trovärdighet av programmet, ej licens EQ-5D, Stockholms läns landsting har underlicens. TIC-P, är ett enkätformulär för hälsoekonomisk utvärdering, enligt avtal med Trimbos Institute Egen patientenkät för utvärdering av patientens upplevelser, bemötande, eventuella negativa effekter, mm, samt innefattar även ett internationellt standardiserat formulär för upplevd tillfredställelse med behandlingen Client Satisfaction Questionnaire (CSQ-8). CSQ-8 har copyright. Formulären är inlagda i programmet och plattformen, men endast PDSS-SR och MADRS-S är inlagt för löpande veckoskattning.
Är andra formulär/uppföljningsmätt inlagda i programmet?	☒ Nej ☐ Ja, specificera:.....
Ange antal ord i fast text:	45 851
Totalt antal minuter video:	0
Förväntad behandlingstid i veckor:	12
Totalt antal behandlingsavsnitt i programmet:	10
Antal obligatoriska behandlingsavsnitt:	10
Antal valbara behandlingsavsnitt:	0
Kan ordningsföljd av avsnitt eller annat anpassas efter patientens behov?	☐ Ja, till stor del ☒ Ja, till viss del ☐ Nej, i liten utsträckning
Beskriv kort innehållet i varje behandlingsavsnitt/modul; syfte, arbetsblad, hemuppgifter:	

Modul- namn/ nummer	Syfte	F/V (För bestämd =F, Valbar= V)	Övningar/ arbetsblad	Hemuppgifter
1	Introduktion och översikt till hela behandlingsprogrammet.	F	Rädslans fysiologi, Hyperventilationste st	Läsa modulens alla avsnitt. Läsa bladet "Rädslans fysiologi". Genomföra övningen "Hyperventilationstest". Skicka in svaren på frågorna i slutet av modulen.
2	Kognitiv bearbetning av tankar och tolkningar som på olika sätt driver på ångesten.	F	Panikcirkeln Panikcirkeln - Hjälppågor	Läsa modulens alla avsnitt. Arbeta med övningarna "Hjälppågor" och "Panikcirkeln". Skicka in svaren på frågorna i slutet av modulen.
3	Målet är att ifrågasätta de negativa tolkningar pat gör av fysiska reaktioner och istället hitta alternativa, mer balanserade tolkningar.	F	Brutna Panikcirkeln	Läsa modulens alla avsnitt. Arbeta med övningen "Den brutna Panikcirkeln". Skicka in svaren på frågorna i slutet av modulen
4	Att utsätta sig för olika kroppsliga reaktioner som har kommit att förknippas med fara och rädsla.	F	Brutna Panikcirkeln Interoceptiv exponering - skattningar	Läsa modulens alla avsnitt. Fortsätta att använda "Den brutna panikcirkeln" från modul 3 genom att registrera negativa automatiska tolkningar och finna bevis för och emot tolkningarna. Göra interoceptiva exponeringar och registrera ångests-kattningar i arbetsbladet "Interoceptiv exponering - skattningar". Skicka in svaren på frågorna i slutet av modulen
5	Gå vidare med den interoceptiva exponeringen	F	Brutna Panikcirkeln Interoceptiv exponering - skattningar	Läsa modulens alla avsnitt. Fortsätta att använda "Den brutna panikcirkeln" från modul 3 genom att registrera negativa automatiska tolkningar och finna bevis för och emot tolkningarna. Arbeta med bladet "Skattningar för interoceptiv exponering". Skicka in svaren på frågorna i slutet av modulen
6	Exponering för agorafobi.	F	Brutna Panikcirkeln Interoceptiv exponering - skattningar Hjälppågor - Mål Exponeringshierarki - generell Exponeringshierarki -	Läsa modulens alla avsnitt. Fortsätta att använda formuläret "Brutna panikcirkeln" genom att registrera negativa automatiska tolkningar och finna bevis för och emot tolkningarna. Arbeta med arbetsbladet "Exponeringshierarki" och genomföra exponeringar i

			specifik	vardagen. Skicka in svaren på frågorna i slutet av modulen
7	Fördjupning av exponering	F	Brutna Panikcirkeln Interoceptiv exponering - skattningar Hjälprågor - Mål Exponeringshierarki - generell Exponeringshierarki - specifik	Läsa modulens alla avsnitt. Fortsätta att använda arbetsbladet "Brutna panikcirkeln" från modul 3 genom att registrera negativa automatiska tolkningar och finna bevis för och emot tolkningarna. Fortsätta att arbeta med bladet "Exponeringshierarki" och genomföra exponeringar i din vardag. Skicka in svaren på frågorna i slutet av modulen
8	Kombination av exponeringar	F	Brutna Panikcirkeln Interoceptiv exponering - skattningar Hjälprågor - Mål Exponeringshierarki - generell Exponeringshierarki - specifik	Läsa modulens avsnitt. Fortsätta att använda arbetsbladet "Brutna panikcirkeln" genom att registrera negativa automatiska tolkningar och finna bevis för och emot tolkningarna. Fortsätta att arbeta med bladet "Exponeringshierarki" och genomföra exponeringar i din vardag. Skicka in svaren på frågorna i slutet av modulen
9	Sammanfattning. Detta syftar till att förbereda pat för avslutningen av behandlingsprogrammet och till att hjälpa pat att planera för hur denne kan fortsätta att använda sina nya färdigheter i framtiden	F	Brutna Panikcirkeln Interoceptiv exponering - skattningar Hjälprågor - Mål Exponeringshierarki - generell Exponeringshierarki - specifik Egen sammanfattning av tidigare moduler Behandlingssammanfattning	Läsa modulens avsnitt. Fortsätta att arbeta med bladet "Exponeringshierarki" och genomföra exponeringar i din vardag. Arbeta med formulären "Egen sammanfattning av tidigare moduler" samt "Behandlingssammanfattning". Skicka in svaren på frågorna i slutet av modulen
10	Planera för bakslag och för att ha kvar den förbättring pat åstadkommit.	F	Brutna Panikcirkeln Interoceptiv exponering - skattningar Hjälprågor - Mål Exponeringshierarki - generell Exponeringshierarki - specifik Egen sammanfattning	Läsa modulens avsnitt. Fortsätta att arbeta med formuläret "Exponeringshierarki" och genomföra exponeringar i din vardag. Skicka in svaren på frågorna i slutet av modulen

			av tidigare moduler	
			Behandlingssammanfattning	

1.5. Kommunikationsformer

Krav på teknisk plattform - via vilka typer av kommunikationssätt presenteras innehållet? (flerval)	☒ Text ☐ Animeringar ☐ Interaktiv grafik ☒ Bilder/figurer ☐ Ljud ☐ Video ☐ 3-D- virtual reality ☒ Formulärhantering
Krav på obligatoriska moment för att patienten ska kunna fullfölja behandlingen (flerval):	☒ Arbetsblad ☒ Påminnelser ☐ Annat, specificera:.....
Återkoppling/stöd för att programmet ska fungera som avsett (enval):	☐ Utan återkoppling ☐ Standardiserad återkoppling (samma oavsett vad patienten svarar) ☐ Personligt anpassad återkoppling baserad på patientens svar (automatiserad) ☒ Individualiserat behandlarstöd
Vilka möjligheter till kommunikation med patienten finns för att programmet ska fungera optimalt? (enval eller flerval):	☐ Saknas ☒ Asynkron (epost, SMS, etc) ☒ Synkron (video, chatt, telefon) ☐ Kombinerad asynkron och synkron
Beskriv i fritext grundkrav på tvåvägskommunikation (frivilligt):	Kommunikationen sker i huvudsak via plattformen, men patienten bör även kunna nås per telefon, t ex vid försämrat mående eller vid behov av extra behandlingsstöd
Rekommenderad frekvens av återkoppling:	1-3ggr/v
Behandlare kan följa vad patienten gör och kommentera detta (individuellt gränssnitt):	☒ Ja ☐ Nej

2.1. Sammanfattning av underlag för vetenskapligt stöd

Leverantören kan bidra med att lista kända studier och rapporter om programmet. Granskningsgruppen kommer även att ta del av studier där sökning är gjord av oberoende part med angivet datum för sökning. Studierna kommer att granskas med mallar anpassade för att värdera specifika program, se bilaga 1 och 2.

Typ av studie	Antal studier	Referenser
RCT med aktiv kontrollgrupp		Bergström J, Andersson G, Ljótsson B, Rück C, Andréewitch S, Karlsson A, Carlbring P, Andersson E, Lindefors N. Internet-versus group-administrated cognitive behavior therapy for panic disorder in a psychiatric setting: a randomized trial. <i>BMC Psychiatry</i> 2010;10:54.
RCT med uppmärksamhetskontroll		
RCT med väntelistkontroll		
Långtidsuppföljning		
Observationsstudie		Hedman E, Ljótsson B, Rück C, Bergström J, Andersson G, Kaldo V, Jansson L, Nasri B, Rydh S, Lindefors N. Effectiveness of internet-based cognitive behaviour therapy for panic disorder in routine psychiatric care. <i>Acta Psychiatrica Scandinavica</i> , 2013;128:6.
Annan typ av kvantitativ studie		<p>Lonsdorf TB, Rück C, Bergström J, Andersson G, Ohman A, Lindefors N, Schalling M. <u>The COMTval158met polymorphism is associated with symptom relief during exposure-based cognitive-behavioral treatment in panic disorder.</u> <i>BMC Psychiatry</i>. 2010 Nov 26;10:99. doi: 10.1186/1471-244X-10-99.</p> <p>El Alaoui S, Hedman E, Ljótsson B, Bergström J, Andersson E, Rück C, Andersson G, Lindefors N. Predictors and moderators of internet- and group-based cognitive behaviour therapy for panic disorder. <i>PlosONE</i> 2013; 8(11):e79024</p> <p>Bergström J, Andersson G, Karlsson A, Andreewitch S, Rück C, Carlbring P, Lindefors N. An open study of the effectiveness of Internet treatment for panic disorder delivered in a psychiatric setting. <i>Nordic Journal of Psychiatry</i> 2009;63:1:44-50</p>
Kvalitativ studie av patientupplevelse		
Kvalitativ studie av behandlarupplevelser		
Hälsoekonomisk studie		Se Bergström et al, 2010
Studie av etiska aspekter		
Övrig dokumentation:		
Rapporter		
Studentuppsatser		
Annan dokumentation/ annan litteratur med möjlig relevans		
Studier med närliggande program		<p>Carlbring P, Westling BE, Ljungstrand P, Ekselius L, Andersson G. Treatment of panic disorder via the internet: a randomized trial of a self-help program. <i>Behaviour Therapy</i> 2001; 35: 751–764.</p> <p>Carlbring P, Bohman S, Brunt S, Buhrman M, Westling BE, et al. Remote treatment of panic disorder: a randomized trial of internet-based cognitive behavior therapy supplemented with telephone calls. <i>American Journal of Psychiatry</i> 2006; 163: 2119–2125.</p>

3.1. Demoversion

Finns det möjlighet att demonstrera programmet i nationell plattform (Stöd och behandling)?	☐ Ja ☒ Nej
Finns det möjlighet att demonstrera programmet i annan plattform?	☒ Ja, på Internetpsykiatrins plattform ☐ Nej
Finns det demoversion att tillgå?	☐ Ja ☒ Nej